

ĐA DẠNG HÓA TUYÊN TRUYỀN HOẠT ĐỘNG THÔNG TIN-THƯ VIỆN NHẪM NÂNG CAO VĂN HÓA ĐỌC CHO SINH VIÊN TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC HÀ TĨNH

ThS Trần Dương
Trường Đại học Hà Tĩnh

Tóm tắt: Văn hóa đọc và phát triển văn hóa đọc là vấn đề đang được xã hội quan tâm, đặc biệt đối với sinh viên. Trước những tiến bộ của khoa học và kỹ thuật công nghệ hiện đại, Internet phát triển mạnh mẽ đã tác động đến đời sống, tiếp cận đến các nguồn tin khác nhau và văn hóa đọc của sinh viên. Bài viết trình bày khái quát phương thức đa dạng hóa tuyên truyền hoạt động thông tin - thư viện nhằm nâng cao văn hóa đọc cho sinh viên Trường Đại học Hà Tĩnh, như: tổ chức ngày hội đọc sách, thi thuyết trình sách theo chủ đề, diễn đàn sinh viên với văn hóa đọc, hội nghị bạn đọc, tập huấn năng lực thông tin cho người dùng tin, chia sẻ thông tin, tài nguyên thông tin qua thư điện tử.

Từ khóa: thông tin-thư viện; văn hóa đọc; sinh viên; Đại học Hà Tĩnh

Diversifying the promotion of information - library services to improve students' reading culture at Ha Tinh University

Abstract: Reading culture and its development are of great concern to the society, especially to the students. Science and technology advancements and the rapid development of Internet have dramatically impacted lives, access to resources, and students' reading culture. The article presents overview on different methods to promote information - library activities with an aim to improve reading culture of students at Ha Tinh University, such as organizing Book Reading Day, Contest on thematic book presentation, student forums on reading culture, user conferences, information capacity training courses for users, information and information resources sharing via email.

Keywords: information-library; reading culture; student; Ha Tinh University

Đặt vấn đề

Nghị Quyết TW 5 khóa VIII của Đảng khẳng định: “Văn hóa là nền tảng tinh thần của xã hội, vừa là mục tiêu, vừa là động lực thúc đẩy sự phát triển kinh tế xã hội”. Văn hóa đọc (VHĐ) - một bộ phận của Văn

hóa - là một trong những động lực thúc đẩy sự hình thành nên con người mới, những công dân có hiểu biết, có trí tuệ để có thể thích ứng với sự phát triển của xã hội hiện đại - xã hội dựa trên nền tảng của nền kinh tế tri thức.

Văn hóa đọc của sinh viên nói chung và sinh viên Trường Đại học Hà Tĩnh nói riêng đang có dấu hiệu xuống cấp. Phát triển VHĐ cho sinh viên là một vấn đề cấp thiết và góp phần nâng cao chất lượng đào tạo, giúp cho sinh viên có hành trang để tự học, tự nghiên cứu suốt đời. VHĐ có liên quan mật thiết đến năng lực nhận thức, năng lực tự học của mỗi cá nhân. Đặc biệt đối với sinh viên Trường Đại học Hà Tĩnh, VHĐ có một vai trò quan trọng trong việc tự học của sinh viên trong giai đoạn Trường đang đào tạo theo học chế tín chỉ theo hướng tiếp cận CDIO^{1*}.

1. Khái niệm văn hóa đọc

Ở nước ta, "Văn hóa đọc" là một khái niệm còn khá mới mẻ. Vấn đề văn hoá đọc được nhiều nhà nghiên cứu quan tâm trong thời gian gần đây. Hiện nay, vẫn chưa có quan niệm thống nhất về VHĐ. Theo tác giả Phạm Văn Tình khẳng định: "Văn hóa đọc chính là thái độ, là cách ứng xử của chúng ta đối với tri thức sách vở. Phải biết đọc sao cho hợp lý và bổ ích. Đọc sao cho hợp với quy luật tiếp nhận tri thức" [Vũ Thị Thu Hà, 2013].

Tiếp cận việc đọc như một dạng sáng tạo của con người, có bản chất văn hóa, tác giả Trần Thị Minh Nguyệt và cộng sự cho rằng: "Văn hóa đọc là tổng thể các năng lực của chủ thể hướng tới việc tiếp nhận và sử dụng thông tin trong tài liệu; thể hiện ở khả năng định hướng tới tài liệu, khả năng linh hoạt tài liệu một cách sáng tạo, đồng thời thể hiện ở thái độ ứng xử với tài liệu của mỗi người" [Cao Thanh Phước, 2017].

2. Vai trò của văn hóa đọc đối với sinh viên

Đọc sách là nhu cầu thiết yếu của con người, là nguồn năng lượng quan trọng cho phát triển dân trí đồng thời là cánh cửa để mở kho tàng tri thức phục vụ cho chính con người. Sinh viên quay lưng với VHĐ là thực trạng đáng lo ngại. Một sinh viên sẽ khó

có được kiến thức sâu rộng và giàu các kỹ năng học tập cũng như kỹ năng sống tốt nếu không đọc sách. VHĐ vừa là cách tiếp cận thông tin, cách học tập, linh hoạt tri thức bền vững vừa là một nét văn hóa lâu đời gắn liền với con người. Sách luôn là người thầy vĩ đại, người bạn trung thành và gần gũi nhất với sinh viên. Đúng như A. Puskin đã từng nói: "Đọc sách là cách học tốt nhất" [Trung tâm Thông tin - Thư viện, 2013].

Văn hóa đọc của con người là một trong những hình thức tự học. Việc đọc sách giúp mỗi con người tự hoàn thiện bản thân, phát triển nhân cách, trau dồi phẩm chất đạo đức, năng lực, có đầy đủ những kỹ năng để bắt nhịp cuộc sống. VHĐ hỗ trợ việc học tập, nghiên cứu những nội dung, môn học tại trường. Đặc biệt hiện nay, với phương pháp đào tạo theo tín chỉ, trên lớp thầy cô chỉ hướng dẫn nội dung, giới thiệu tài liệu và sinh viên phải tự đọc, tự nghiên cứu vấn đề. Chính vì vậy, để có kết quả học tập tốt, sinh viên phải nỗ lực trong việc tự học và VHĐ chính là công cụ và phương tiện giúp cho sinh viên thực hiện điều đó.

Nhiều nghiên cứu khoa học về những người thành đạt đều cho thấy khả năng tự học, tự nghiên cứu và ý chí vươn lên bằng tự học rất cao. Ở Việt Nam có: Chủ tịch Hồ Chí Minh, Tổng Bí thư Lê Duẩn và bác học nông học Lương Định Của,... Trên thế giới có: Charlie Munger, Warren Buffett, Elon Musk, Ông chủ Facebook - Mark Zuckerberg... [Đình Văn Nam và cộng sự, 2016]. Quan niệm về tự học là một quan niệm rất rộng. Tự học không chỉ là sự học khi không có thầy bên cạnh, mà ngay cả khi học tập với sự hướng dẫn của thầy thì khả năng tự học, tự nghiên cứu cũng quyết định sự thành công trong học tập rất lớn. Trong cuộc đời của một con người, thời gian ngồi trên ghế nhà trường là một thời gian ngắn so với thời gian còn lại của cuộc đời. Cùng với thời gian có hạn, kiến thức được

1 * CDIO - Viết tắt của cụm từ tiếng Anh Conceive – Design – Implement – Operate (Hình thành ý tưởng - Thiết kế - Thực hiện và Vận hành).

thầy, cô trang bị trong nhà trường cũng chỉ là những kiến thức nền tảng, cơ bản nhất, trong khi đó tri thức thì thường xuyên phát triển cùng với sự phát triển không ngừng của cuộc sống. Vì thế, tất cả mọi sinh viên muốn đáp ứng được yêu cầu nghề nghiệp thì phải không ngừng tự học, tự nghiên cứu và đọc sách chính là cách tự học tốt nhất.

Văn hóa đọc và năng lực tự học có mối quan hệ biện chứng với nhau. Một sinh viên có thói quen, sở thích và kỹ năng đọc sách thì sẽ thu nhận được những tri thức rất giá trị, đó cũng chính là một hình thức tự học và là sự tiếp nhận tri thức có chọn lọc qua việc đọc sách của họ. Hay nói cách khác, VHĐ chính là năng lực tự học của sinh viên. Ngược lại, một sinh viên có năng lực tự học tốt thường sẽ là một sinh viên có VHĐ.

Đọc sách đem đến kinh nghiệm xã hội, giúp con người nâng cao tri thức, hoàn thiện kỹ năng sống, trang bị kiến thức để làm việc và cống hiến cho gia đình, xã hội. Giáo dục VHĐ cho sinh viên là giúp sinh viên tu dưỡng và rèn luyện bản thân về nhiều mặt cả năng lực lẫn đạo đức. Đọc là phương thức tốt nhất giúp tiếp thu tri thức và người có tri thức làm việc sẽ đạt hiệu quả cao hơn, dễ đạt được thành tựu về mọi mặt trong cuộc sống vì họ có cơ hội vận dụng tri thức vào thực tế cuộc sống của chính mình.

Văn hóa đọc của con người, đặc biệt của sinh viên rất đa dạng và phong phú. Chính sự đa dạng và phong phú trong lựa chọn đọc đã làm ảnh hưởng và phân tán đến thói quen đọc của sinh viên. Giáo dục đại học trong môi trường tài nguyên giáo dục mở và truy cập mở đã và đang đem đến cho sinh viên nhiều cơ hội và những thách thức [Nguyễn Danh Minh Trí, 2017]. Vì vậy, khơi dậy VHĐ cho sinh viên là điều cần thiết, bởi: Phương pháp đào tạo của nhà trường theo học chế tín chỉ lấy người học làm vị trí trung tâm; sinh viên chưa có kỹ năng tìm kiếm thông tin tốt, hệ thống hóa kiến thức khi đọc chưa tốt; đa số sinh

viên được tiếp cận, hưởng thụ văn minh công nghệ; phần lớn sinh viên chưa có hứng thú, thú vui đọc sách, chỉ đọc sách theo phong trào khi thấy bạn bè thông tin cho nhau những cuốn sách hay, đang gây sốt thì cũng tìm mua đọc thử; sinh viên sử dụng Internet với nguồn thông tin phong phú, đa chiều không được kiểm duyệt khắt khe như sách, báo, tạp chí và thư viện [Đỗ Quốc Hùng, 2016]. VHĐ trở thành "kim chỉ nam" cho con người tự học và đặc biệt là sinh viên trước sự biến đổi mau lẹ của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 đang thôi thúc con người vận động và phát triển tư duy hệ thống.

Nhận thức về tầm quan trọng của VHĐ, đồng thời hướng tới xây dựng xã hội học tập, ngày 24/2/2014, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định 284/QĐ-TTg lấy ngày 21/4 hàng năm là ngày Sách Việt Nam. Sự kiện này có ý nghĩa tôn vinh, đề cao vai trò của sách đối với sự phát triển đất nước trong bối cảnh hội nhập và phát triển; khuyến khích, phát triển phong trào đọc sách và nâng cao văn hóa đọc trong cộng đồng nhất là đối với thế hệ trẻ, góp phần xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc.

3. Các hoạt động nâng cao văn hóa đọc cho sinh viên tại Trường Đại học Hà Tĩnh

Từ thực trạng và vai trò của VHĐ, vấn đề đặt ra đối với các trường đại học Việt Nam nói chung, Trường Đại học Hà Tĩnh nói riêng là làm thế nào để nâng cao VHĐ cho sinh viên trong bối cảnh đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo ở nước ta. Chính vì vậy, trong thời gian qua Trung tâm Thông tin-Thư viện (TT-TV) Trường Đại học Hà Tĩnh đã đa dạng hóa tuyên truyền các hoạt động TT-TV để nhằm nâng cao VHĐ cho sinh viên.

3.1. Tổ chức ngày hội đọc sách

Tổ chức ngày hội đọc sách là một trong những phương thức tuyên truyền và giới thiệu sách trực quan sinh động. Hằng

năm, hưởng ứng ngày sách Việt Nam 21/4, Trung tâm TT-TV Trường Đại học Hà Tĩnh tổ chức ngày hội đọc sách nhằm tuyên truyền, quảng bá và phát triển VHĐ trong toàn trường.

Ngày hội đọc sách góp phần tôn vinh sách, quảng bá cho VHĐ, bảo vệ quyền lợi của những người làm sách chân chính và triển khai thực hiện việc phát triển văn hóa trong lĩnh vực thư viện với mục tiêu: “Xây dựng phong trào đọc sách trong xã hội nhằm góp phần xây dựng có hiệu quả thể hệ đọc tương lai”. Ngày hội đọc sách củng cố và nâng cao trình độ chuyên môn của đội ngũ cán thư viện, duy trì và đảm bảo chất lượng hoạt động của thư viện trong nhà trường. Dựa vào kế hoạch từ đầu năm học, hàng năm, Trung tâm đã đa dạng hóa các hoạt động tuyên truyền giới thiệu sách theo chủ đề bằng các mô hình xếp sách với các thể loại sách theo chủ đề cụ thể như: Biển đảo; Học tập vì ngày mai lập nghiệp; Văn học - nâng cánh ước mơ; Vì một xã hội học tập; Sách - hành trang vào đời.

3.2. Tổ chức thi thuyết trình sách theo chủ đề

Hàng năm, căn cứ vào kế hoạch năm học và kế hoạch hoạt động của thư viện, Trung tâm đã tổ chức tuyên truyền VHĐ thông qua thi thuyết trình theo chủ đề như: “Sinh viên với văn hóa đọc”, “Sách - Chìa khóa thành công”, “Cuốn sách tôi yêu”... Trung tâm TT-TV đã tham mưu với nhà trường tổ chức thuyết trình sơ khảo, vòng loại tại các khoa sau đó tuyển chọn những bài thuyết trình tiêu biểu vào vòng chung kết.

Trung tâm đã xây dựng thể lệ cuộc thi như: Thi thuyết trình sách theo chủ đề (mục đích, ý nghĩa; đối tượng tham gia; nội dung; hình thức thi; tổ chức thi; tiêu chí chấm điểm; cơ cấu giải thưởng). Ban giám khảo cuộc thi là giảng viên trong và ngoài trường. Cơ cấu giải thưởng phù hợp với cuộc thi dành cho sinh viên. Để tăng thêm không khí của buổi thuyết trình, ban tổ chức đã xen kẽ các câu hỏi dành cho bạn

đọc về các chủ đề liên quan đến sách, thư viện, các nhân vật có ảnh hưởng đến thư viện, sách và VHĐ. Các câu hỏi được thiết kế gợi mở. Các diễn đàn thuyết trình sách theo chủ đề đã thu hút được nhiều bạn đọc quan tâm, tham gia và có sức lan tỏa VHĐ sách của sinh viên trong nhà trường.

3.3. Tổ chức diễn đàn sinh viên với văn hóa đọc

Vào các dịp tổ chức ngày sách Việt Nam 21/4, cùng với hình thức tuyên truyền, ngoài sắp xếp các mô hình sách, đọc sách cafe, Trung tâm đã tổ chức “Diễn đàn sinh viên với văn hóa đọc”. Tại diễn đàn, đông đảo sinh viên và bạn đọc tham dự được nghe những chia sẻ của các khách mời về vai trò của sách trong đời sống cũng như những nhìn nhận của họ về thực trạng VHĐ hiện nay trong giới trẻ; trao đổi về cách lựa chọn cuốn sách hay và giải pháp nhằm nâng cao VHĐ trong cộng đồng nói chung, trong giới trẻ, học sinh, sinh viên nói riêng... Diễn đàn cuốn hút và sôi động hơn với chương trình trò chơi “Cuốn sách bí ẩn” dành cho khán giả. Cũng trong những dịp này, Ban tổ chức cũng trao giải cho những bạn đọc tham gia viết bài với chủ đề “Cuốn sách tôi yêu”. Diễn đàn “sinh viên với văn hóa đọc” góp phần đưa phong trào đọc sách trở thành thói quen, nét đẹp văn hóa trong toàn thể cán bộ, giảng viên và sinh viên, tạo môi trường thân thiện, lành mạnh để sinh viên có điều kiện giao lưu học hỏi, từ đó, nâng cao trình độ, chất lượng đào tạo của nhà trường.

3.4. Tổ chức hội nghị bạn đọc

Thực hiện chủ trương đổi mới, nâng cao hiệu quả hoạt động đào tạo gắn liền với đổi mới cách dạy, cách học của sinh viên Trường Đại học Hà Tĩnh, hàng năm, Trung tâm TT-TV đã tham mưu cho Lãnh đạo Nhà trường tổ chức hội nghị bạn đọc với mục đích: tiếp thu, lắng nghe ý kiến đóng góp, trao đổi và thảo luận từ phía bạn đọc; tìm ra các giải pháp xây dựng môi trường học tập, nghiên cứu khoa học của cán bộ,

giảng viên và sinh viên; tiếp thu ý kiến của các nhà quản lý, giáo dục, cán bộ thư viện và giảng viên trong đổi mới phương thức quản lý, phục vụ bạn đọc và giảng dạy.

Chương trình hội nghị bạn đọc được xây dựng với các nội dung cụ thể gắn liền với hoạt động TT-TV của Nhà trường như: trao đổi, tham luận, khảo sát mức độ đáp ứng của thư viện.

- Trao đổi giữa bạn đọc với cán bộ hoạt động thông tin-thư viện

Trao đổi giữa bạn đọc với lãnh đạo trường, lãnh đạo thư viện và cán bộ thư viện để tìm ra các giải pháp nâng cao chất lượng của Trung tâm TT-TV trong việc phục vụ giảng dạy và học tập của cán bộ, giảng viên và sinh viên. Việc trao đổi được tiến hành cởi mở, không áp đặt giúp phát hiện một cách khách quan những nhược điểm của Trung tâm để có giải pháp khắc phục tốt hơn. Trong quá trình trao đổi Trung tâm TT-TV và lãnh đạo Trường cũng có những giải đáp, chia sẻ những thắc mắc cho sinh viên.

- Tham luận trình bày tại hội nghị bạn đọc

Để phân tham luận phản ánh đầy đủ, khách quan, Trung tâm tham mưu với Nhà trường phân công cán bộ thư viện, giảng viên và sinh viên viết bài tham luận. Các bài viết thể hiện quan điểm về các mặt hạn chế của hoạt động TT-TV như: cơ sở vật chất, trang thiết bị, trụ sở thư viện; nguồn tài nguyên thông tin; thái độ, văn hóa phục vụ bạn đọc của cán bộ thư viện; nguyên nhân sinh viên ít đến thư viện; kinh nghiệm thực tiễn về xây dựng môi trường học tập, nghiên cứu khoa học của sinh viên các trường đại học trong nước và quốc tế; phương pháp dạy và học, kiểm tra, đánh giá chưa thực sự thúc đẩy sinh viên tự học, tự nghiên cứu ở thư viện. Qua những tham luận được trình bày và thảo luận tại hội nghị bạn đọc, Trung tâm xây dựng kế hoạch khắc phục những mặt hạn chế, tăng cường vai trò của thư viện để phục vụ tốt người dùng tin (NDT).

- Khảo sát khả năng đáp ứng của hoạt động thông tin-thư viện

Hàng năm, Trung tâm xây dựng kế hoạch khảo sát NDT để biết mức độ hài lòng của bạn đọc về hoạt động thư viện. Cũng trong hội nghị bạn đọc, Trung tâm đã xây dựng phiếu khảo sát để biết được mức độ hài lòng đối với việc tổ chức hội nghị bạn đọc, sự cần thiết tổ chức hội nghị bạn đọc và hoạt động của thư viện về các mặt như: phục vụ bạn đọc, tài nguyên thông tin, cơ sở vật chất, trang thiết bị thư viện, mức độ thỏa mãn nhu cầu NDT.

3.5. Tập huấn năng lực thông tin cho người dùng tin

Nhận thức được tầm quan trọng của năng lực thông tin và yêu cầu nâng cao chất lượng giáo dục trong bối cảnh hội nhập quốc tế giáo dục đại học Việt Nam nói chung và Trường Đại học Hà Tĩnh nói riêng, Trung tâm TT-TV Trường đã từng bước xây dựng và phát triển chương trình tập huấn năng lực thông tin hướng đến tất cả các đối tượng NDT, đặc biệt là sinh viên. Mục tiêu của chương trình và nội dung năng lực thông tin trang bị cho NDT những kiến thức và kỹ năng nhận biết nhu cầu thông tin, hoạch định chiến lược tìm kiếm, định vị, truy cập, đánh giá và sử dụng tài nguyên thông tin trong và ngoài thư viện một cách hợp lý để phục vụ cho việc học tập và nghiên cứu khoa học độc lập. Chương trình và nội dung phát triển năng lực thông tin cho sinh Trường Đại học Hà Tĩnh với 4 mức độ khác nhau: Hướng dẫn sử dụng và tìm tin tại Trung tâm TT-TV; Kỹ năng tra cứu tìm kiếm thông tin trên Internet; Kỹ năng tra cứu tìm kiếm thông tin trong các cơ sở dữ liệu trực tuyến; Kỹ năng thông tin và thông tin chuyên ngành.

Bảng 1. Chương trình và nội dung năng lực thông tin

Chương trình năng lực thông tin	Nội dung chương trình năng lực thông tin	Phương pháp	Đối tượng
Hướng dẫn sử dụng và tìm tin tại Trung tâm TT-TV	<ul style="list-style-type: none"> - Giới thiệu Trung tâm TT-TV. - Chính sách, nội quy và quy trình sử dụng thư viện. - Tổ chức kho tài liệu. - Thực hành tìm kiếm tài liệu trên thư mục trực tuyến (OPAC), tài liệu số nội sinh trên Dspace, tài liệu số của Trung tâm TT-TV. 	Thuyết trình, trình chiếu PowerPoint; tham quan thư viện; thực hành.	Tất cả sinh viên có thể thư viện
Kiến thức và kỹ năng tra cứu tìm kiếm thông tin trên Internet	<ul style="list-style-type: none"> - Tổng quan Internet và các nguồn tin trên Internet. - Kỹ năng tìm kiếm và truy cập thông tin từ các công cụ của máy tìm (google, google Scholar,...). - Thực hành tìm tin trên Internet. - Tiêu chí để thẩm định nội dung và chất lượng nguồn tin trên Internet. 	Giảng dạy lý thuyết và thực hành	Sinh viên năm nhất, năm hai và NDT có nhu cầu
Kiến thức và kỹ năng tra cứu tìm kiếm thông tin trong các CSDL điện tử trực tuyến	<ul style="list-style-type: none"> - Giới thiệu các CSDL và phạm vi thông tin của CSDL (Các CSDL trên thế giới và ở Việt Nam. - Kỹ năng tìm kiếm thông tin và truy cập thông tin từ công cụ tìm trên các CSDL. - Tiêu chí thẩm định nội dung và chất lượng nguồn tin. 	Giảng dạy lý thuyết và thực hành	Sinh viên năm hai đến năm cuối và NDT có nhu cầu
Kiến thức và kỹ năng thông tin và thông tin chuyên ngành	<ul style="list-style-type: none"> - Tổng quan về các nguồn lực thông tin và các CSDL khoa học chuyên ngành. - Kỹ năng tìm kiếm và truy cập thông tin từ các công cụ hỗ trợ tìm kiếm trực tuyến. - Hoạch định chiến lược tìm và thực hành tìm kiếm các thông tin chuyên ngành. - Sử dụng thông tin hiệu quả và các vấn đề về bản quyền và sở hữu trí tuệ. - Tổ chức, trình bày và chia sẻ thông tin hiệu quả. 	Giảng dạy lý thuyết và thực hành	Sinh viên năm hai đến năm cuối và NDT có nhu cầu

3.6. Chia sẻ thông tin, tài nguyên thông tin qua thư điện tử

Phương thức sử dụng thư điện tử để gửi và chia sẻ thông tin là một trong những hình thức phổ biến hiện nay trong giao tiếp và công việc của con người. Trường Đại học Hà Tĩnh hiện nay đang sử dụng hộp thư gmail

gắn với tên miền trang website của trường (htu.edu.vn) cho cán bộ, giảng viên và sinh viên. Nhận thấy những lợi thế của gmail, trong thời gian qua, Trung tâm TT-TV Trường đã triển khai dịch vụ thông tin miễn phí, quảng bá qua thư điện tử hoạt động thư viện. Để chia sẻ thông tin, tài nguyên

thông tin của thư viện hiệu quả, Trung tâm đã tạo lập các nhóm (group) hộp thư cho cán bộ, giảng viên và sinh viên theo từng chuyên ngành, lĩnh vực họ cần cung cấp thông tin. Để có nguồn tài nguyên thông tin, Trung tâm TT-TV đã luôn cập nhật các nguồn thông tin, tài liệu số gắn liền với các mã ngành đào tạo của Nhà trường. Thông qua các nhóm (group) mail của Trường để gửi các thông tin, tài liệu số sưu tập được thông qua Internet, tài nguyên giáo dục mở để gửi đến cho cán bộ, giảng viên và sinh viên, ví dụ như: “Group kinh tế”, “Group quản trị kinh doanh”, “Group kế toán”,...

3.7. Các hình thức tuyên truyền hoạt động thông tin-thư viện khác

Sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ thông tin và những tiện ích Internet, thương mại điện tử và những ưu điểm nổi bật của mạng xã hội đã giúp thư viện quảng bá, tuyên truyền, chia sẻ qua mạng xã hội là một hình thức ngày càng phổ biến. Ngoài các hoạt động nêu trên, những năm qua Trung tâm TT-TV đã đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong việc quảng bá hình ảnh hoạt động TT-TV. Sử dụng mạng xã hội Facebook, Youtube, Yahoo quảng bá, tuyên truyền hoạt động thư viện như: tuyên truyền giới thiệu sách, các bài viết về hoạt động thư viện, trao đổi giải đáp thắc mắc cho NDT. Dịch vụ hỗ trợ bạn đọc trực tuyến hiện đang được các thư viện áp dụng rộng rãi và hiệu quả do hình thức phục vụ này mang lại cho thấy một xu thế phát triển tất yếu của các sản phẩm và dịch vụ TT-TV trong giai đoạn công nghệ thông tin và truyền thông phát triển mạnh mẽ. Hỗ trợ trực tuyến qua cổng TT-TV trong việc giúp bạn đọc tìm kiếm tài liệu, mượn trả tài liệu, gia hạn tài liệu trực tuyến.

Kết luận

Văn hóa đọc có vai trò quan trọng trong việc hình thành và phát triển nhân cách, trí tuệ của mỗi con người, điều đó đã được khoa học khẳng định. Hiện nay, VHD của sinh viên nói chung và sinh viên Trường Đại học Hà Tĩnh nói riêng đang có dấu hiệu xuống cấp. Vì vậy, cần phải phát triển VHD

cho sinh viên là một vấn đề cấp thiết, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo và giúp cho sinh viên có hành trang để tự học, tự nghiên cứu suốt đời. VHD có liên quan mật thiết đến năng lực nhận thức, năng lực tự học của mỗi cá nhân, đặc biệt đối với sinh viên, mặt khác VHD có một vai trò quan trọng trong việc tự học của sinh viên trong giai đoạn các trường đại học đang đào tạo theo học chế tín chỉ. Việc đa dạng hóa các hoạt động TT-TV tại Trường Đại học Hà Tĩnh là một trong những giải pháp có tính ứng dụng khả thi để phát triển VHD cho sinh viên nhà trường hiện nay và những năm tiếp theo.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Vũ Thị Thu Hà (2013). Văn hóa đọc ở Việt Nam trong bối cảnh hội nhập và phát triển”, Tạp chí Thư viện Việt Nam, Số 2(30), tr.20 - 27.
  2. Đỗ Quốc Hùng (2016). Khơi dậy văn hóa đọc từ xây dựng mô hình thư viện thân thiện tại Trường Đại học Hùng Vương Phú Thọ, Tạp chí Thư viện Việt Nam, Số 2(58), tr. 49 - 52.
  3. Cao Thanh Phước (2017). Phát triển văn hóa đọc cho thiếu nhi khu vực Tây Nguyên: Luận án tiến sĩ Thông tin - Thư viện. Hà Nội, Trường Đại học Văn hóa Hà Nội. 222tr.
  4. Nguyễn Danh Minh Trí (2017). Vai trò của tài nguyên giáo dục mở và truy cập mở trong việc nâng cao chất lượng giáo dục đại học ở Việt Nam, Tạp chí Thư viện Việt Nam, Số 1 (63), tr. 48 - 53.
  5. Đinh Văn Nam, Phan Thị Dung, Trần Dương (2016). Một số giải pháp phát triển văn hóa đọc góp phần nâng cao năng lực tự học cho sinh viên Trường Đại học Hà Tĩnh: Đề tài nghiên cứu khoa học cấp Trường, Hà Tĩnh, Trường Đại học Hà Tĩnh, 89 tr.
  6. Anh Phú (2011). Thư viện các trường đại học “khát” sinh viên, Truy cập từ <http://plo.vn/xa-hoi/giao-duc/thu-vien-cac-truong-dai-hoc-khat-sinh-vien-133228.html> ngày 12 tháng 12 năm 2017.
  7. Trung tâm Thông tin - Thư viện - Trường Đại học Hồng Đức (2013). Vai trò của sách đối với nhân loại, Truy cập từ <http://hdu.edu.vn/vi-vn/17/1903/Vai-tro-cua-sach-doi-voi-nhan-loai.html> ngày 18 tháng 11 năm 2017.
- (Ngày Tòa soạn nhận được bài: 20-5-2018; Ngày phản biện đánh giá: 15-7-2018; Ngày chấp nhận đăng: 15-8-2018).